

is bekend. In Amerika heeft men al geruimen tijd geleden een sonde aanbevolen, die gedurende eenige uren in de maag blijft en waardoor men op bepaalde oogenbikken maaginhoud kan opzuigen. Over deze sonde van REHFUSS is nogal wat geschreven, zonder dat zij in ons land populair is geworden. MILLIER, die er geruimen tijd mede gewerkt heeft, komt tot de volgende besluiten: Ook bij volmaakt gezonden kan de maag nuchter veel meer vloeistof bevatten, dan men tot nu toe geloofde. Wanneer men een proefontbijt geeft (b.v. 60 gram brood en 250 cM³ slappe thee) en dan met regelmatige tusschenpoozen maaginhoud terughaaft, dan komt men tot het merkwaardige besluit, dat vele gevallen, die op de gewone manier als achylie zijn gediagnostiseerd, inderdaad een normale of zelfs een verhoogde afscheiding van zoutzuur hebben. Deze is slechts vertraagd en komt langzaam tot stand. De sonde van REHFUSS zou dus volgens MILLIER buitengewoon nuttig kunnen zijn voor de diagnostiek van maagziekten (*Thèse de Paris* 1921). Maar..... nu komt de keerzijde van de medaille. KOPELOFF heeft eveneens een groote reeks onderzoekingen met deze methode verricht. Het bleek nu, dat één zelfde persoon, indien deze herhaaldelijk onderzocht wordt, iedere maal een geheel ander verloop der maagafscheiding vertoont, ook indien hiervoor geen geestelijke of lichamelijke oorzaken zijn te vinden. De verschillen, die bij één mensch op twee verschillende uren van den dag kunnen voorkomen, zijn zeker even groot als de verschillen tusschen twee personen. Ook de hoeveelheid en de samenstelling van den inhoud van de nuchtere maag is bij denzelfden persoon bij dezelfde voeding op verschillende dagen geheel verschillend (*Journal American med. Association* 1922, bldz. 404). Zoowel MILLIER als KOPELOFF bevelen aan, den zuurgraad van het maagsap met de gasketen-methode te bepalen. Dat deze methode ideaal is, zal niemand ontkennen, maar het zal nog wel een tijdje duren, voordat men in de praktijk een waterstofionenconcentratie gaat bepalen. Samenvattend schijnt dus de sonde van REHFUSS bruikbaar te zijn om gevallen van schijnbare achylie te ontmaskeren. De menschen in groepen te verdeelen naar het verloop van de zoutzuurafscheiding, zooals dit herhaaldelijk in de Amerikaansche literatuur geschiedt, schijnt echter niet mogelijk te zijn.

KOOPMAN.

Over contrastmiddelen voor pyelographie 1). — Bij inspuiting van een contrastvloeistof voor pyelographie kan de nier mechanisch beschadigd worden, wanneer de vloeistof in het bekken wordt gespoten onder een druk, hooger dan de secretiedruk van de nier, en hierdoor kan tevens van die vloeistof in de bloedvaten geraken. Gebruikt men als contrastmiddel een colloïdale vloeistof en geraakt hiervan in de bloedvaten, dan ontstaan capillaire embolieën en veranderingen van den vaatwand, zoodat het niet goed is, een van deze vloeistoffen te gebruiken; en ook is het niet goed, vergiftige vloeistoffen te gebruiken, omdat deze, wanneer er van in het bloed komt, vergiftigingsverschijnselen kunnen

1) Zie hierbij dit *Tijdschrift*, 1922, I, bldz. 510.

veroorzaken. Volgens VON LICHTENBERG (*Zentralblatt für Chirurgie*, No. 47, 1921) doet men het best, als contrastmiddel te gebruiken een oplossing van broomnatrium van 25 pCt., die zich tegenover Röntgenstralen gedraagt als een oplossing van collargol van 10 pCt. en die zóó weinig vergiftig is, dat een intraveneuse inspuiting van 55 gram er van niet schaadt, omdat zij geen embolieën of veranderingen van den vaatwand doet ontstaan, omdat zij minder vergiftig is dan oplossingen van andere zouten, die voor pyelographie in aanmerking komen, en omdat zij het nierbekken niet prikkelt.

D. B. BOKS.

Overbrenging van mazelen op de cavia. — Spuit men cavia's in het hart met bloed van mazelen-patiënten tijdens het eruptieve stadium, dan krijgen deze dieren na 9—12 dagen koorts en tegelijkertijd vermindert het aantal leucocyten. Deze periode duurt 3—4 dagen. Normaal menschenbloed gaf geen reactie. Sommige dieren gingen dood. Bij deze en bij de dieren, die gedood werden tijdens de reactie, werd meestal een acute haemorrhagische nephritis gevonden (glomerulitis). Af en toe kwamen coryza voor en roodheid van het mondslijmvlies, maar deze verschijnselen waren niet standvastig. Het virus kon van cavia op cavia voortgekweekt worden (8 generaties), kweekproeven in vitro mislukten. Een eenmaal doorstane aanval gaf immuniteit tegen de gevolgen van een nieuwe inspuiting (DUVAL en RIGNEY d'AUNOY, *Journ. of exper. Medicine*, Februari 1922).

L. K. WOLFF.

Syphilisbehandeling met bismuthverbindingen. — (*Bulletin de la Société française de Dermatologie et de Syphiligraphie*, 10 November 1921). De wijnsteenzure bismuthverbindingen werden onlangs (Mei 1921) door SAZERAC en LEVADITI, op grond van hun onderzoekingen bij het konijn, aanbevolen voor de behandeling van de syphilis van den mensch. FOURNIER en GUÉNOT behandelden 150 lijdens in verschillende tijdperken der ziekte met de *natrium*- en *kalium*-verbindingen in suspensie van olijfolie (10 pCt.) en namen ook proeven met *ammoniakaal bismuthcitraat* in waterige oplossing, alsook met een chinineverbinding van *jodium-bismuthaat* in oliesuspensie. Hun ervaringen met het gebruik dezer middelen strekken zich over een tijdsverloop van 2—5 maanden uit en waren over het algemeen gunstig. De giftigheid werd door SAZERAC en LEVADITI bij het konijn nagegaan, waarbij intraveneuse inspuiting aanmerkelijk veel giftiger bleek te werken dan onderhuidsche. Bij den mensch is wegens de pijnlijkheid van de inspuiting onder de huid, de intramusculaire inspuiting te verkiezen. Om onaangename bijwerkingen (*stomatitis*!) te vermijden, wordt aangeraden een gift van 300 mgr. niet te overschrijden en bij bejaarden, zwakken en bij menschen behept met een slecht gebit, de hoeveelheid tot 100 à 200 mgr. te beperken. Een voorgestelde eerste kuur bestaat uit 10 à 12 inspuitingen tot een totale hoeveelheid van 2 à 3 gram, toe te dienen in een maand en waarbij aanvankelijk 3 inspuitingen van 200 mgr., daarna twee maal in de week 300 mgr. worden toegediend. Het primair